

HVARSKO PUČKO KAZALIŠTE – HVAR HRVATSKA

GOSTOVANJE u AUSTRIJI, NJEMAČKOJ i HRVATSKOJ - studeni, 2016.

VARAŽDIN

- četvrtak, 17. studenoga u 19.00 sati,
Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije

TRAJŠTOF/TRAUSDORF

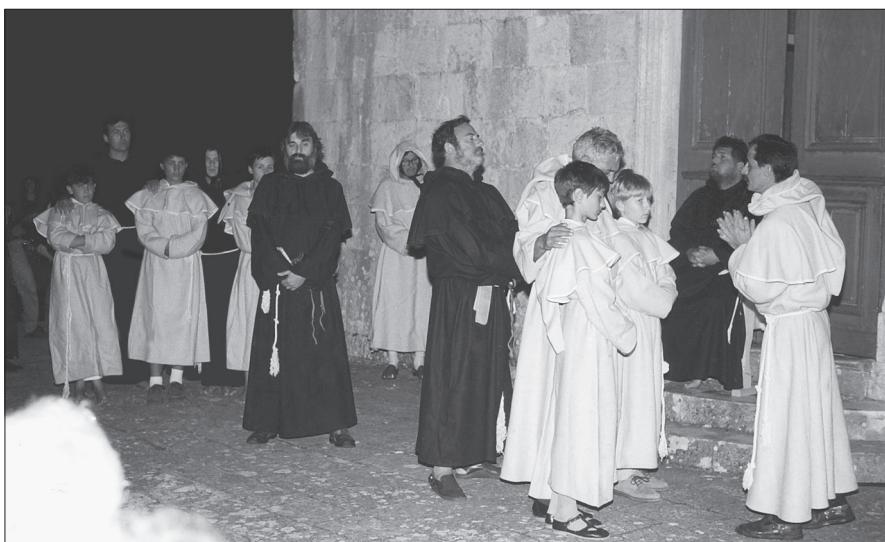
- petak, 18. studenoga u 18.30 sati,
Crikva Svetoga Lovrinca

MÜNCHEN

- nedjelja, 20. studenoga u 17.30 sati,
Kapela Blaženoga Alojzija Stepinca

JASTREBARSKO

- utorak, 22. studenoga u 19.00 sati,
Župna crkva Svetoga Nikole

Brusje/otok Hvar, 1994.

HVARSKO PUČKO KAZALIŠTE, okupivši hvarske studente u Zagrebu, prvi put se javlja u sezoni 1969./70. Dugi niz godina prije i gotovo dvadeset godina poslije sezone 1971./72. članovi Kazališta djeluju u okviru KUD-a "Dr. Orest Žunković".

HVARSKO PUČKO KAZALIŠTE osamostaljuje se opet ratne 1991. godine. Nastupajući na festivalima hrvatskih kazališnih amatera (Čakovec – 1992., Varaždin – 1993., Pula – 1994., Murter – 1996., Stari Grad - 1998. i Vis – 2002. i 2003.) hvarska glumci-amateri pobiru priznanja, a predstave su ocijenjene najboljima. Kazalište njeguje pučki izričaj koji izranja iz bogate baštine hvarske književnog kruga renesansnog doba. Članovi Kazališta (službenici, liječnici, umirovljenici, ribari, učenici-djeca, ugostitelji, profesori i zanatlije) jednostavne, zvonke stihove na arhaičnom hvarskom narječju kazuju uvjerljivo i s oduševljenjem koje krasiti istinske zaljubljenike u kazalište i baštinu.

Matična kuća Hvarskog pučkog kazališta jedno je od najstarijih komunalnih kazališta (sagrađeno 1612. godine) u Europi, u kojem su u tijeku veliki radovi konstruktivne obnove.

Hvar, srpanj, 1970. - praizvedba

*200. izvedba: Zagreb, 22. 03. 2010.

U ranom srednjem vijeku običava se prikazivati Isusova Muka, prizori iz Biblije, a kasnije i životi svetaca u crkvi pred oltarom ili za lijepa vremena, pred crkvom i na trgu. Bile su to predstave s velikom inscenacijom i velikim brojem izvođača. Priprema jedne takve predstave iziskivala je mnogo truda i troška pa su razne udruge zanatlija, cehovi ili gilde u razvijenijim europskim gradovima dobivale u zadatku da opreme pojedini dio predstave. Tesari su se tako, npr. brinuli za križeve na Golgoti, suknari za bijeli pokrov kojim će umotati tijelo Spasiteljevo, pekari za scenu posljednje većere, kovači efekti vatre vrata paklenih, itd.

Kako je to moglo izgledati u malim našim dalmatinskim gradićima kakav je bio Zadar, Trogir, Split ili Hvar? Tamo nije bilo značajnijih ni brojnih udruga zanatlija, ali su se do danas sačuvali bratovštine, crkvene udruge laika sa svojim specifičnim odorama, pjesmama, pravilima i konačno – posebnim, privilegiranim mjestom i ulogom u velikim crkvenim proslavama.

I danas u Hvaru djeluju dvije takve bratovštine, popularno zvane Bili i Crni bratimi (engl. bret-hern) po bijelim i tamnim tunikama koje nose u procesijama i drugim crkvenim svečanostima. Vjerojatno su upravo te dvije bratovštine (a dokumenti spominju i treću, crvenu) igrale glavnu ulogu kod spremanja prikazanja, čina koji je negdje između liturgije i kazališta, svakako bio primjerno povjeren nijihovoj brizi.

Godine 1970. obnovili smo običaj za koji vjerujemo da je kontinuirano na Hvaru trajao stoljećima. U odorama Bilih i Crnih bratima glumci Hvarske pučke kazalište izvode starohrvatsko čakavsko prikazanje na način na koji nam naša imaginacija govori da su mogla izgledati.

Sam sadržaj je jednostavan. Rimljani (Crni bratimi) slave svoje poganske bogove i progone kršćane (Bili bratimi), a kršćani usprkos životnoj opasnosti isповijedaju svoju vjeru privlačeći sve više pogana u svoju zajednicu. Lovrinac će odoljeti napastima i samog Belzebuba (Crveni bratim), a potom će umrijeti na lomači (na gradelama) u slavu svog Boga. Anđeli ga uzdižu u rajsку slavu.

Predstava hvarske pučane igre se već četrdeset i sedam godina nastavljajući tradiciju svog grada, oduševljavajući publiku i stručnjake diljem Hrvatske, Europe i svijeta.

Marin Carić, redatelj

Nepoznati autor:

PRIKAZANJE ŽIVOTA SVETOGA LOVRINCA MUČENIKA

Dramaturška obrada i režija: MARIN CARIĆ

Kostimi: MARIJA ŽARAK (251.-254. izvedba)

Imena od onih koji ulizuju u ovu representantium:

Supetar, 1992.

ANGEL	IVAN BLAŽ BRKUŠIĆ
MERKURIJ	PROŠPER GILVE
VALERIJAN	MILAN LAKOŠ
CESAR DECIJ	RALF-JACKY MILATIĆ
BONIFACIJ, pop	PETAR PALARIĆ
ASTORIES, biskup	FABIJAN BRKUŠIĆ
SISTO, papa	PROŠPER Miličić
LOVRINAC	MARINO Miličić
KIRIKA, udovica	JURE TOMIČIĆ
KRESENTIJ	ZORAN SANSOVIĆ
HUDOBA	JOŠKO MARTINIĆ
FELICISIM	JAN MILATIĆ
JUPIT	IVAN JELIČIĆ/KLEMENT ZANINović
INPOLIT	IVICA TOMIČIĆ
KONKORDIJA, žena mu	TONI BARIŠIĆ
DIČICA, njihova	ANTE LAKOŠ
KOCANI	IVAN PETRIĆ
	KLEMENT ZANINović
	VISKO ZANINović
	PROŠPER ZANINović
ROMAN	VISLAV ZANINović
Šaptač:	PROŠPER CARIĆ
Svetlo:	MILI ZANINović
Inspicijent:	PERO RADAĆ

Zapis predstave datira u 15. stoljeće, no pouzdano se zna da tradicija igranja ovoga prikazanja seže u 14. i 13. stoljeće.

Autorstvo zapisa predstave pripisuje se don SABIĆ MLADINIĆU, PETRU HEKTOROVIĆU i sl. - no nikome sa sigurnošću.

Predstava se igrala na otvorenim prostorima (na trgu ispred katedrale, npr.).

Predstava je načinjena/postavljena 1969. godine i "traje" do danas. Vjerni je pokušaj rekonstrukcije srednjovjekovnoga kazališta (reducirani kostim – crni, bijeli i crveni habit; reducirana rekvizita, reducirani mizanscen; muškarci glume ženske i muške uloge, itd)...

Danas se predstava igra na otvorenim prostorima ili u crkvama.

Nepoznati autor:

PRIKAZANJE ŽIVOTA SVETOGA LOVRINCA MUČENIKA

Rekli su o predstavi:

...Redatelj Marin Carić, smještajući predstavu na stepenice crkve franjevačkog samostana, postavio je hipotetičnu, ali vrlo logičnu i uvjerenju rekonstrukciju kako se to prikazanje igralo: podijelio je dva aktantska niza, Rimljane i kršćane, među pripadnike crnih i bijelih bratima, jednostavnim scenskim znakovima (navlačenje kapuljače na glavu znači smrt, a ulazak u crkvu uzašaće u nebo) i govorenjem didaskalija dinamizirao je scensku radnju i uspostavio u njoj efekt začudnosti. A teško da bi koji profesionalni glumac mogao govoriti te jednostavne, zvonke stihove na arhaičnom hvarskom narječju kao što su to uspjeli sami Hvarani. Predstava nepristupačne ljepote i jednostavne, ali efektne vizualnosti, koja je ne samo vrijedan teatarski domet već i izuzetan teatrološki i kulturološki poduhvat.

Dalibor Foretić, *Danas*, 1984.

Lastovo, 1984.

...Hvarani su zaigrali crkveno prikazanje, koje su baštinili od svojih predaka. Progovorio je glas povijesti, gromko i sonorno, dijalekt je pljenio svojom melodijom: muke sv. Lovrinca okončane su u maniri pučkog igranja kako su to negda izvodili članovi laičkih crkvenih udruženja – bratimi...

...Hvarani nikad nisu bili toliko blizu sebi, progovorivši glasom svojih predaka, rustično i autentično...

Silini iskaza podjednako su "kumovali" drevni tekst i gromko glasanje jezika u kojem su akteri uživali i znalačto redatelja Marina Carića, Hvaranina...

Jakša Fiamengo, *Slobodna Dalmacija*, 1984.

...neugasivom je vedrinom zasjala... predstava iz riznice kazališne baštine – Prikazanje života svetog Lovrinca mučenika u izvedbi Hvarskog pučkog kazališta u režiji Marina Carića. (...) Jednostavnost njene poetike, u kojoj je bilo mjesta i za izvornu naivnost i nemametljivu ironiju, osvajala je neugasivom vitalnošću istinske kreativnosti, koja kao da iz drevnih daljina donosi ohrabrenje i nadu.

Marija Grgičević, *Večernji list*, 1994.